

Botanisk ekskursion til Store Vrøj og Kragø

v/Dansk Botanisk Forening Fynskredsen, 13. maj 2022

Det var 20 forventningsfulde, botanisk interesserede fra Fyn og Sjælland, der på Store Bededag ankom til mødestedet ved Saltbæk Vig. Poul Tholstrups Fond havde givet os lov til at botanisere en hel dag på Store Vrøj og Kragø. Spændte og en anelse ydmyge var vi over at kunne besøge dette specielle landskab, som jf en fredningsbestemmelse fra 1992 ellers er lukket for offentligheden.

Vi mødtes af dagens kompetente guide, Bruno Kvist Madsen samt bestyrelsesmedlem i Poul Tholstrups Fond, Niels Poul Dreyer, som fortalte om stedets historie og ivrigt videofilmede vores besøg.

Og der var nok af motiver at filme, for så snart botanikerne blev sluppet løs, gik det over stok og sten i små grupper. Krumbøjede, kravlende og sågar liggende med rumpen i vejret mellem tørre kokasser sås botanikere spredt i landskabet.

Udover planter blev der også studeret - og diskuteret - insekter. *Fransk* eller *Bredpandet* - *that's the question...* Fuglene gjorde ikke meget væsen af sig - yngletiden var forlængst i gang, og de fleste fugle tavse.

Botanisk Forening Fynskredsen havde i forvejen sat et max. deltagerantal på 20 personer. Dette af hensyn til landskab, arter og til værterne. Og egentlig også af hensyn til deltagerne, da det er svært at formidle planter til en større gruppe, så alle kan se, høre og få noget ud af det.

Tilmeldingen til denne specielle ekskursion startede 20. januar og i kampen for at få en plads på deltagerlisten, sad flere oppe til midnat d. 19. januar for at trykke "Send" på deres mail med tilmelding.

Ekskursionen til Store Vrøj og Kragø var så eftertragtet, at en studerende fra Skovskolen måtte melde sig ind i Dansk Botanisk Forening for at komme med på turen. Tak for det, Mads!

Allerede før ankomsten til "base camp" trillede selskabets 8 biler forbi mængder af blomstrende Nikkende Kobjælde. Et betagende og desværre sjældent syn.

Bruno Kvist Madsen - stående til højre - har sin daglige gang på Store Vrøj, da han ejer og tilser Gallowaykvæget, der afgræsser det magre landskab.

Er vi i Grønland? Ikke ligefrem dansk maj-vejr. Midt i billedet filmer Niels Poul Dreyer Bidende Stenurt.

En Star undersøges under lup af to studerende fra Skovskolen. Malik - jordbrugsteknolog lige om lidt - hepper i baggrunden. Dejligt med unge entusiastiske deltagere på en botanisk ekskursion!

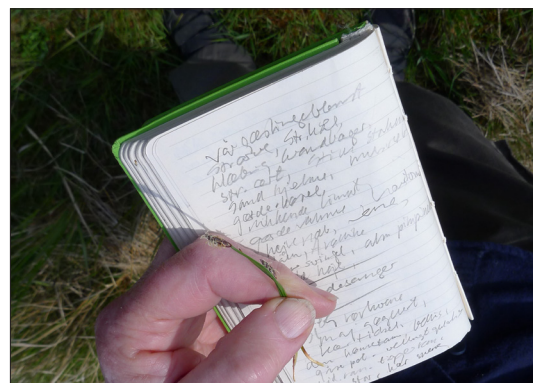
Botanisk ekskursion til Store Vrøj og Krageø

v/Dansk Botanisk Forening Fynskredsen, 13. maj 2022

Den nærmest legendariske, fynske plantekender Bente Lambertsen, som altid bærer sin notesbog med sig på ekskursioner, havde indvilliget i at udarbejde en planteliste. Udover hvad Bentes naturlige "planteradar" selv opfangede, har andre deltagere også bidraget til plantelisten. **Se listen bagerst i denne turrapport.**

Efter nogle timers intens botaniseren og interessante samtaler undervejs, fandt vi tilbage til "base camp" ved hytten, hvor mad-pakker og termokander blev fundet frem. Og nu havde vores guide Bruno Kvist Madsen en overraskelse i ærmet: Salepgøgeurt på Malles Næs! En sjælden art, som her kan findes i tusindvis af eksemplarer.

I løbet af dagen var vejret skiftet fra blæsende køligt til mere mildt maj-vejr. Og på vej til Malles Næs kunne selskabet besigtige engen med Maj-Gøgeurt på den vestlige side af Store Vrøj. På grund af aprils kølige vejr, var planterne ikke langt fremme. Men de tykke, bristefærdige knopper var næsten endnu smukkere end de fuldt udsprungne blomster, som oftest ses på fotos.

Plantelisten. En god måde at kende arter på - om det er fugle eller planter - er altid at notere arter, man ser.

Fynske Bente Lambertsen, som sjældent er i tvivl om en art, fører stadig sine lister.

På Sukkertoppens stejle skrænt mod Kattegat undersøges en plante grundigt.

Gallowaykvæget sørger for den nødvendige naturpleje på Store Vrøj og Kragø.

Under middagspausen dukkede maj-solen frem igen.

En - vistnok - Okkergul Pletvinge studeres.

Maj-Gøgeurt i knop

Botanisk ekskursion til Store Vrøj og Krageø

v/Dansk Botanisk Forening Fynskredsen, 13. maj 2022

Malles Næs ejes af a/s Saltbækvig og ligger sydvest for de arealer, som ejes og forvaltes af Poul Tholstrups Fond, men Bruno havde skaffet os adgang, så vi kunne besigtige Danmarks vel nok største bestand af den fredede og sjældne orkidé Salepgøgeurt.

“Det her har jeg ønsket mig i 30 år!” udbrød fynske Kurt Due Johansen begejstret, og han var da heller ikke til at rive væk fra engen, da selskabet brød op for at tage afsked med guiden og Saltbæk Vig. Også hos deltagerne fra Østkredsen i Botanisk Forening var der stor glæde over dagens oplevelser.

Blandt fynske deltagere går der stadig frasagn om den spændende dag ved Saltbæk Vig - mange, mange tak til Poul Tholstrups Fond og Bruno Kvist Madsen for at gøre dette besøg muligt.

Alle tramper ivrigt afsted for at komme ud til Salepgøgeurt'erne.

Der kravles på Malles Næs.

Her er det eftertragtede bytte.

Der fotograferes "salep".

Botanisk ekskursion til Store Vrøj og Krageø

v/Dansk Botanisk Forening Fynskredsen, 13. maj 2022

På ekskursionen har deltagerne formentlig knipset tusinder af fotos. Her er et lille udvalg af Frede Østergaards eminente billeder. Tekst og øvrige fotos i denne turrapport er af Helle Hjorth.

Vår-Potentil

Dansk Astragal

Maj-Gøgeurt

Læge-Hundetunge

Enekølle-Bævrerust

Slangetunge

Sand-Mælkebøtte

Botanisk ekskursion til Store Vrøj og Krageø

v/Dansk Botanisk Forening Fynskredsen, 13. maj 2022

Plantelisten side 1

v/Bente Lambertsen

① Store Vrøj + Krageø

- X Engelsk græs *Armeria maritima*
- X Kogt hundetunge *Cynoglossum officinale*
- X Håret bogst *Pilosella officinarum*
- X Vellugtende gult *Anthoxanthum odoratum*
- X Blod høje *Bromus hordeaceus*
- X Lanceet vejbrod *Plantago lanceolata*
- X Alu stærmødestrant *Vilfa tricolor*
- X Alu kongepæ *Hypochaeris radicata*
- X Mangelbl. fittet *Luzula multiflora*
- X Tidlig dødsgræs *Aira praecox*
- X Vildende kobjælde *Pulsatilla pratensis*
- X Klorret stenbræk *Saxifraga granulata*
- X Biddende stenvort *Sedum acre*
- X Ryndet rose *Rosa rugosa*
- X Hvidelet mjødurt *Filipendula vulgaris*
- X Alu røllige *Achillea millefolium*
- X Vildt hvidelet *Taraxacum* sp.
- X Alu kallingetand *Lotus corniculatus*
- X Alu søge *Rumex acetosa*
- X Staudfr. v. salagt *Valerianaella locusta*
- X Blod storkenab *Geranium molle*
- X Smalbladet v. rike *Vicia sativa*
- X Aps-Tidsel *Cirsium aversae*
- X Fuglskov *Teesdalia nudicaulis*
- X Toføet v. rike *Vicia hirsuta*
- X Sylt-Star *Carex otrubae*
- X Alu Hyl *Sambucus nigra*
- X Alu mangeløv *Dryopteris filix-mas*
- X Al. Solo-potentil *Potentilla argentea*
- X Balle-krævel *Scleranthus annuus* ssp. *polycarpus*
- X Bleg fuglegræs *Stellaria pallida*
- X Finkammet horettam *Cerastium semidecandrum*
- X Glat cseronis *Veronica serpyllifolia*
- X Gul snene *Galium verum*
- X Hæ-kloer *Thibidum aversae*
- X Hundespejls *Medicago lupulina*
- X Korn-valmue *Papaver rhoeas*
- X Klat-cseronis *Veronica hederifolia* ssp. *lucorum*
- X Mørk-hindekræ *Sporularia rubra*
- X Mørk-cseronis *Veronica arvensis*
- X Rundbl. *Antithyllis vulneraria*
- X Røt sønnecelle *Sonchus asper*
- X Vår-v. rike *Vicia latifolia*
- X Sand-løg *Allium vineale*
- X Storkenab horettam *Cerastium aversae*
- X Strand-kogles *Schoenoplectus maritimus*
- X Strand-siv *Juncus maritimus*
- X Strand-storkenab *Ceranium potetium* ssp. *rubricaulis*
- X Gøvel *Cytisus scoparius*
- X Gør-potentil *Argentina auserina*
- X Tagrør *Phragmites australis*
- X Storkenab Bort *Leontodon hispidus*
- X Gørnæd *Arabis thaliana*
- X Hørsiv *Juncus effusus*
- X Balle-fuglegræs *Myosotis ramossima*
- X Tressnellike *Viscaria vulgaris*
- X Biddende ramul *Ranunculus acris*
- X Hvidelet *Eupatorium cannabinum*
- X Dansk astragel *Astragalus demissus*
- X Dansk koldkræ *Cochlearia danica*
- X Hunde-v. rike *Viola canina*
- X Strand-mætt *Scrophidium maritimum*
- X Vår-brandbøge *Senecio vernalis*
- X Alu forskennid *Linaria vulgaris*
- X Klatet skæppe *Rumex crispus*
- X Alu brandbøge *Senecio vulgaris*
- X Balle-nellike *Dianthus deltoides*
- X Slange-tunge *Ophioglossum vulgatum*
- X Fugt vejbrod *Plantago coronopus*
- X Vår-potentil *Potentilla tabernaemontani*
- X Lysende potentil *Potentilla reptans*
- X Slangehoved *Echium vulgare*

Botanisk ekskursion til Store Vrøj og Krageø

v/Dansk Botanisk Forening Fynskredsen, 13. maj 2022

Plantelisten side 2

v/Bente Lambertsen

5(2)

- x Hørre-tidsel *Cirsium vulgare*
- x Høge-kolkeare *Cochlearia officinalis*
- x Strand-bede *Beta vulgaris*
- x Kalle-valmue *Papaver ~~argemone~~*
- x A. Mark-ørre *Arenaria serpyllifolia*
- x Sand-pøstene *Thalictrum arvense*
- x Vår-gøstingeblomst *Erophila verna*
- x Strandørre *Hondemunga peplodes*
- x Strand-kål *Crambe maritima*
- x Ulebrüg Brandbælg *Senecio viscosus*
- x Strand-fladblæg *Lactuca ^{japonica}* (1)
- x Sand-hylme *Ammophila arenaria*
- x Hør hulsøb *Chaerophyllum temulum*
- x Gøde-kørvel *Antennaria caudata*
- x Nillemand timurt *Silene maritima*
- x Gøde-valmue *Papaver dubium*
- x Hantorn *Hippophae rhamnoides*
- x Højendeb *Erodium cicutarium*
- x Ené *Fumipennis communis*
- x Slåen *Prunus spinosa*
- x Fær-svingel *Festuca ovina*
- x Hør pimpinell *Pimpinella saxifraga*
- x Gøde høje *Anisantha sterilis*
- x Gøde høje *Taraxacum platyglottis*
- x Gøde høje *Sand-mælkebøtte*
- x Rødfregat *Sand-mælkebøtte*
- x Rødfregat *Taraxacum brachyglottis*

(2) NV - mare

- x Bjerg-røttene *Calamagrostis epigæos*
- x Maj-gøgeurt *Dactylorhiza majalis*
- x Hør-tidsel *Cirsium palustre*
- x Hør henretorn *Cerastium fontanum*
- x Tusind-fryd *Bellis perennis*
- x Gøse-potentil *Argentina anserina*
- x Vellugtende gulaks *Anthoxanthum odoratum*
- x Bidende rammelet *Ranunculus acris*
- x Tigger-rammelet *Ran. sceleratus*

- x Kær-suerre *Gaium palustre*
- x Hør star *Carex nigra*
- x Blågrøn star *Carex flacca*
- x Vandnaale *Hydrocotyle vulgaris*
- x Gul pøstene *Thalictrum flavum*
- x Slangehoved *Echium vulgare*
- x Enslættet snupotræ *Eleocharis uniglora*
- x Klattehal *Lithrum salicaria*
- x Kær-rammelet *Ranunculus flammula*
- x Mangelblomstet frøtte *huzula multi-*
- x Toradet - star *Carex disticha flora*
- x Træerlekse *Lichnis flor-cuculi*
- x Røbarber *Rheum x rhubarbarum*

(3) Mølles næs

- x Stor nælde *Urtica dioica*
- x Vild kørvel *Antennaria sylvestris*
- x Mørkehal *Myosurus minimus*
- x Knold-rammelet *Ranunculus bulbosus*
- x Glat ærenpris *Veronica serpyllifolia*
- x Høder vandørre *Montia minor*
- x Vår-gøstingeblomst *Erophila verna*
- x Salep-gøgeurt *Anacamptis morio*
- x Fladt trykt koglekak *Plysmus compressus*
- x Hør - star *Carex panicea*
- x Bleg fuglekrog *Silene pallida*
- x Mælkebøtte sp *Taraxacum sp.*
- x Hør mælkeurt *Polygala vulgaris*
- x Hundesalat *Leontodon saxatilis*
- x Hunde-viol *Viola canina*
- x Djævelsbid *Succisa pratensis*

- x Gøse-samulus *Galium verum*
- x Vellugtende gulaks *Anthoxanthum odoratum*
- x Rødt svingel *Festuca rubra*
- x Høge-cerepris *Veronica officinalis*
- x Gøse-potentil *Argentina anserina*

Bemærk at området omkring Saltbæk Vig gennem en fredning almindeligvis er lukket for offentligheden.